

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

УДК 005.332.2(4):316.42(477)“364”“20”(062.552)
Є 24

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

ISBN 978-617-8430-05-4

© НУ «Одеська юридична академія, 2024
© Автори статей, 2024

Чорний Максим Михайлович

ЩОДО ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ПРОЦЕСУАЛЬНЕ КЕРІВНИЦТВО У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ У ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ»..... 293

Щербатий Роман Романович

КОНКУРС НА ПОСАДУ СУДДІ: ПОНЯТТЯ ТА ОСНОВНІ РИСИ..... 295

СЕКЦІЯ 8. ТРУДОВЕ ПРАВО ТА ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ Й ПРАКТИКИ

Чанишева Галія Інсафівна

РОЛЬ ДЕРЖАВИ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ 297

Oleh M. Yaroshenko

INTERNATIONAL TRENDS IN THE SPHERE OF FLEXIBLE WORKING HOURS 299

Бориченко Катерина Валеріївна

ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ СТРОКІВ ЗВЕРНЕННЯ ДО СУДУ ЗА ВИРІШЕННЯМ ТРУДОВИХ СПОРІВ У РАЗІ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОПЛАТУ ПРАЦІ 302

Венедіктов Сергій Валентинович

ЩОДО ПРАВА ПРАЦІВНИКІВ НА ПРОСУВАННЯ ПО РОБОТІ 304

Lagutina Iryna

HYBRID WORK AS A TYPE OF «FLEXIBLE WORK» 306

Мельник Костянтин Юрійович

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДСТОРОНЕННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ВІД ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОBOB'ЯЗКІВ 308

Подорожній Євген Юрійович

ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ РОБОЧОГО ЧАСУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ 311

Тихонович Олексій Юрійович

ЩОДО ПРАВА ПРАЦІВНИКІВ НА ІНФОРМАЦІЮ ВІД РОБОТОДАВЦЯ ПРО УМОВИ ПРАЦІ 312

Наньєва Марія Іванівна

СИСТЕМА МІЖНАРОДНОГО МЕХАНІЗМУ ЗАХИСТУ СОЦІАЛЬНИХ ПРАВ ЛЮДИНИ. 314

Панченко Анна Олександрівна

ПОНЯТТЯ «ВРАЗЛИВІ ГРУПИ НАСЕЛЕННЯ» ТА ВПЛИВ УМОВ ВОЄННОГО СТАНУ НА РОЗШИРЕННЯ ЙОГО ЗМІСТУ..... 316

Пожарова Оксана Вікторівна

РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ПРАЦІВНИКІВ 319

Сушко Вячеслав Вікторович

МОБІНГ НА РОБОТІ: ЗАХИСТ ПРАВ ПРАЦІВНИКІВ ЗГІДНО З ТРУДОВИМ КОДЕКСОМ УКРАЇНИ 321

Шукін Олександр Сергійович

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА ПРАЦІВНИКА НА СВОЄЧАСНИЙ РОЗРАХУНОК ПРИ ЗВІЛЬНЕННІ .. 323

Білик Олександр Сергійович

ОСОБЛИВОСТІ УКЛАДЕННЯ ТРУДОВОГО ДОГОВОРУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 327

Галузінський Назар Олександрович

ЗАГАЛЬНІ ОЗНАКИ САНКЦІЙ У ПРАВІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ 329

Горбаченко Ерік Сергійович

ГАРАНТІЇ ТРУДОВИХ ПРАВ РОБОТОДАВЦЯ 331

Жученко Руслан Олегович

УСНИЙ ТРУДОВИЙ ДОГОВІР: ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОГО ВИЗНАЧЕННЯ..... 333

Казімирова Ольга Олегівна

ПОСЛУГИ З ПОСЕРЕДНИЦТВА ЯК ВИД НЕСТАНДАРТНОЇ ФОРМИ ЗАЙНЯТОСТІ..... 335

Карпенко Олександр Олександрович

ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ 338

Мирончук Владислав Володимирович

ЩОДО ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ КОЛЕКТИВНИХ УГОД..... 339

Стецьків Мар'ян Богданович

ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЯК СКЛАДОВА ЇХНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ... 341

СЕКЦІЯ 9. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА

Степаненко Оксана Василівна

ОКРЕМІ ПИТАННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ДОМАШНЬОГО НАСИЛЬСТВА В ПРАКТИЦІ ВЕРХОВНОГО СУДУ ТА ЄСПЛ.... 345

Стрельцов Євген Львович

ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 347

10. Ухвала Господарського суду Волинської області від 04.12.2023 р. у справі № 903/1136/23. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115370208> (дата звернення: 02.04.2024).

11. Ухвала Господарського суду м. Києва про поновлення провадження у справі від 27.02.2023 р. № 910/4447/22. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109271427> (дата звернення: 02.04.2024).

12. Ухвала Франківського районного суду м. Львова від 23.02.2024 у справі № 465/6094/23. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/117204720> (дата звернення: 02.04.2024).

13. Ухвала Господарського суду Миколаївської області від 06.02.2023 у справі № 915/708/22. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109015017> (дата звернення: 02.04.2024).

Ключові слова: медіація, примирення, судовий процес.

Keywords: mediation, conciliation, litigation.

Чорний Максим Михайлович

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри організації судових, правоохоронних органів та адвокатури*

ЩОДО ЗМІСТУ ПОНЯТТЯ «ПРОЦЕСУАЛЬНЕ КЕРІВНИЦТВО У КРИМІНАЛЬНИХ ПРОВАДЖЕННЯХ, ДОСУДОВЕ РОЗСЛІДУВАННЯ У ЯКИХ ЗДІЙСНЮЄТЬСЯ ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ»

Проблематика функцій прокуратури вже упродовж тривалого часу не втрачає своєї актуальності. Попре цей факт, аналіз наукової літератури свідчить, що окремі функції, покладені на цей правоохоронний орган Конституцією України, залишаються малодослідженими. В рамках нашої теми увага буде приділена визначенню змісту поняття «процесуальне керівництво у кримінальних провадженнях, досудове розслідування у яких здійснюється органами Державного бюро розслідувань». Зважаючи на той факт, що це поняття співвідноситься з поняттям «процесуальне керівництво досудовим розслідуванням» як частина та ціле, вважаємо за потрібне висвітлити деякі підходи до розуміння останнього.

Так, як зазначає Д. Мірковець, «процесуальне керівництво досудовим розслідуванням – це передбачена кримінальним процесуальним законодавством діяльність прокурора, що здійснюється у процесуальній формі по відношенню до процесуального суб'єкта, пов'язана із організацією процесу досудового розслідування та його спрямуванням, визначенням напрямів розслідування, координацією процесуальних дій, забезпеченням дотримання у процесі розслідування вимог законодавства України» [1, с. 179]. У свою чергу, В. Гринюк та К. Христенко аналізували повноваження прокурора під час здійснення процесуального керівництва на початковому етапі досудового розслідування та дійшли висновку, що це «передбачені нормами кримінального процесуального законодавства юридичні обов'язки, здійснюючи які за наявності передбачених законом підстав, прокурор справляє владно-розпорядчий вплив на органи досудового розслідування з метою додержання належного процесуального порядку початку кримінального провадження, а також прав і законних інтересів його учасників» [2, с. 18].

Імпонує також точка зору, відповідно до якої процесуальне керівництво прокурора це «організація процесу досудового розслідування, визначення напрямів розслідування, координація процесуальних дій, сприяння створенню умов для нормального функціонування слідчих, забезпечення додержання в процесі розслідування вимог законів України» [3, с. 66].

У свою чергу, Л. Нестерчук у своїх працях звертає увагу на позицію, що досліджуючи прокурорське процесуальне керівництво під час проведення досудового розслідування варто пам'ятати, що:

1) це самостійний напрям прокурорської діяльності, спрямований на забезпечення швидкого, повного, всебічного й неупередженого розслідування, тобто дослідження всіх обставин учиненого кримінального правопорушення для надання зібраним доказам належної правової оцінки, що вказує на функціональний характер прокурорської діяльності;

2) виконання прокурором функції процесуального керівництва спрямоване лише на забезпечення швидкого, повного, усебічного та неупередженого розслідування кримінального правопорушення владними суб'єктами процесу, які діють уже в межах забезпеченого прокурором режиму законності [4, с. 229].

Аналіз вищенаведених точок зору дозволяє дійти висновку щодо відсутності єдиного підходу до визначення змісту функції прокуратури з процесуального керівництва досудовим розслідуванням. У той саме час, дослідження спеціальної літератури вказує на відсутність досліджень реалізації цієї функції прокуратури стосовно Державного бюро розслідувань. Спираючись на підходи до визначення поняття «процесуальне керівництво досудовим розслідуванням», повноваження прокуратури в рамках цього напрямку діяльності та мету такої діяльності, вважаємо за можливе запропонувати визначення поняття «процесуальне керівництво у кримінальних провадженнях, досудове розслідування у яких здійснюється органами Державного бюро розслідувань» як один з напрямків діяльності прокуратури в рамках покладеної на неї конституційної функції процесуального керівництва, що спрямований на забезпечення законності досудового розслідування органами Державного бюро розслідувань та дотримання ними прав його учасників у визначений законом спосіб.

Запропонувавши визначення поняття, видається логічним виокремлення певних ознак цього напрямку процесуального керівництва. До них відносимо:

1) особливий суб'єкт, щодо якого «здійснюється» процесуальне керівництво (органи Державного бюро розслідувань);

2) наявність окремої правової бази реалізації цього напрямку процесуального керівництва (до прикладу, Положення про Департамент нагляду за додержанням законів органами Державного бюро розслідувань Офісу Генерального прокурора від 29.09.2022 р.);

3) особливий перелік кримінальних правопорушень (обумовлюється підслідністю Державного бюро розслідувань);

4) наявність додаткових знань, необхідних прокуророві для ефективного здійснення процесуального керівництва у кримінальних провадженнях, досудове розслідування яких покладається на Державне бюро розслідувань.

Список використаних джерел

1. Мірковець Д. М. Поняття, мета, завдання та принципи процесуального керівництва досудовим розслідуванням. *Юридична наука*. 2020. № 5. С. 178–189.

2. Гринюк В. О., Христенко К. М. Здійснення прокурором процесуального керівництва на початковому етапі досудового розслідування. *Вісник кримінального судочинства*. 2019. № 2. С. 15–26.

3. Марчук Н. В. Щодо визначення змісту діяльності прокурора зі здійснення процесуального керівництва досудовим розслідуванням. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2012. № 2. С. 369–376.

4. Нестерчук Л. Прокурор як процесуальний керівник досудового розслідування: завдання й повноваження. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2015. № 6 (16). Р. 229–233.

Ключові слова: прокурор, прокуратура, функції прокуратури, процесуальне керівництво, процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, Державне бюро розслідувань

Keywords: prosecutor, prosecutor's office, functions of the prosecutor's office, procedural management, procedural management of pre-trial investigation, State Bureau of Investigation.